

Hem?irelerin Nafile Tedaviye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelerin Nafile Tedaviye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22855>

Özet

Bu ölçek, yo?un bak?m ünitelerinde çal??an hemþirelerin **nafile tedaviye** (faydasız tedavi) yönelik tutumlar?n? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmifitir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, 2018 y?l?nda Gülay Y?ld?r?m ve arkada?lar? tarafından gerçekte?irilmifitir. Ölçek, hemþirelerin etik aç?dan karma??k bu kavram hakk?ndaki bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini belirleyerek, alandaki etik e?itim ve politika geli?tirme çal??malar?na bilimsel bir zemin sa?lamaktadır.

Ölçek geli?tirme süreci, hemþirelik eti?i ve ya?am sonu bak?m? alan?ndaki literatür taramas? temel al?narak yürütülmüftür. Bu araç, özellikle **yo?un bak?m** ortamlar?nda s?kl?kla kar??la??lan tedavi s?n?rlan?rma ve sonlan?rma kararlar?na ili?kin profesyonel görü?lerin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Nafile tedavi, hemþirelik, **yo?un bak?m**, tutum ölçeði, etik ikilem, ya?am sonu bak?m?, **futility**.

Yazarlar

Gülay Y?ld?r?m, ?ule Karagözo?lu, Dilek Özden, Zeynep Ç?nar, Handan Özveren.

Amaç

Hemþirelerin Nafile Tedaviye Yönelik Tutumlar? Ölçeði'nin temel amacı, yo?un bak?m ünitelerinde çal??an hemþirelerin nafile tedavi uygulamalar?na dair sahip olduklar? **tutumlar?** geçerli ve güvenilir bir ?ekilde saptamaktır. Yo?un bak?m ortamlar?, ya?am? uzatma çabalar? ile hastan?n yarar? aras?ndaki s?n?rlar?n sürekli sorguland??? yerlerdir. Bu nedenle, hemþirelerin bu kritik etik kararlara yakla??m?n? anlamak büyük önem ta??maktadır.

Bu ölçek, sa?lık kurumlar?nda etik kurul kararlar?na ve tedavi protokollerine ???k tutacak veriler sa?lamay? amaçlamaktadır. Hemþirelerin nafile tedaviye kar?? geli?tirdi?i tutumlar?n belirlenmesi, etik e?itim programlar?n?n içeri?inin bu profesyonellerin ihtiyaçlar?na göre ?ekillendirilmesine yard?mc? olacaktır.

Yap? (Psikolojik Yap?)

Ölçek, sa?lık hizmetlerinde **nafile tedavi** olarak adlandır?lan, t?bbi olarak yarar sa?lamayaca?? dü?ünölen müdahalelere ili?kin bireysel ve mesleki tutumlar? ölçmektedir. Ölçölen yap?, genellikle hemþirelerin tedavinin faydasızlı??na dair inançlar?n?, hastan?n otonomisine sayg?lar?n? ve etik

çat??malarla ba?a ç?kma e?ilimlerini içeren çok boyutlu bir yap?d?r.

Ölçe?in boyutlar?, hem?irelerin tedavinin sürdürülmesi veya sonland?r?lmas? konusundaki etik zorluklar? alg?lay?? biçimlerini yans?t?r. Bu yap?, hem?irelerin **etik karar verme** süreçlerindeki rollerini ve bu kararlar?n duygusal yükünü nas?l yönettiklerini anlamlandırmay? sa?lamaktadır.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda (Y?ld?r?m vd., 2018), arac?n yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla **Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak temsil etmesi beklenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini göstermi?tir. Elde edilen faktör yap?s?n?n, nafile tedaviye yönelik tutumlar? mant?kl? ve tutarl? alt boyutlar halinde aç?klad??? varsay?lmaktadır.

Geçerlik çal??malar? kapsam?nda ayr?ca, ölçek maddelerinin ilgili kavram? yeterince temsil edip etmedi?ini belirlemek için uzman görüş?leri al?narak içerik geçerli?i sa?lanm??t?r. Bu kapsamlı geçerlik testleri, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in ölçümlerinde tutarl?lık ve istikrar derecesini belirlemek için yap?lm??t?r. Ölçe?in iç tutarl?lı??n? de?erlendirmek amacıyla **iç tutarl?lık** katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Y?ld?r?m ve arkadaş?lar?n?n çal??mas?nda elde edilen yüksek güvenilirlik de?erleri, Hem?irelerin Nafile Tedaviye Yönelik Tutumlar? Ölçe?i'nin farklı örneklerde ve zamanlarda kullan?ld???nda kararlı sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir. Bu, ölçe?in hem klinik uygulamada hem de ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?i anlamına gelir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, tutum yap?s?n?n boyutlar?n? ortaya ç?karmak için **aç?klay?c? faktör analizi** (AFA) metodolojisi uygulanm??t?r. Bu analiz, ba?lang?çtaki madde havuzundan klinik olarak anlamlı ve istatistiksel olarak güçlü faktörlerin ayr??t?r?lmas?n? sa?lam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, hem?irelerin nafile tedaviye yönelik tutumlar?n?n tek bir boyuttan ziyade, birden fazla alt boyutta kümelendi?ini göstermi?tir. Bu alt boyutlar, hem?irelerin etik sorumluluklar?, hastan?n ya?am kalitesine verdikleri önem ve tedavi s?n?rlandırılmalar?na ili?kin ki?isel inançlar? gibi farklı alanlar? temsil etmektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme

Format: Likert Tipi (Orijinal makaleye göre derecelendirme ölçe?i)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Hem?ireler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Hem?ireler)

Popülasyon Detaylar?: Yo?un Bak?m Ünitelerinde çal??an hem?ireler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Ölçek geli?tirme, **yo?un bak?m** hem?iresi, etik karar verme, **ölüm çal??malar?**, sa?lık eti?i, futility of treatment.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: gyildirim@gmail.com (Sorumlu Yazar: Gülay Y?ld?r?m)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2018 y?l?nda Y?ld?r?m ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilmemi?tir. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Gülay Y?ld?r?m ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ticari kullan?m veya ücret bilgisi orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Y?ld?r?m, G., Karagözo?lu, ?.., Özden, D., Ç?nar, Z. & Özveren, H. (2018). A scale-development study: Exploration of intensive-care nurses' attitudes towards futile treatments, *Death Studies*. DOI: <https://doi.org/10.1080/07481187.2018.1479470>

Çal??manın detaylar?na ResearchGate üzerinden de ula??labilir: [researchgate.net](https://www.researchgate.net).

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: [hemsirelerin-nafile-tedaviye-yonelik-tutumlari-](https://www.researchgate.net/publication/331111111)

[olcegi-toad.pdf](#)

Hemþirelerin Nafile Tedaviye Yönelik Tutumlar? Ölçeði Maddeleri

ÖNEML?: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen yukarıda belirtilen akademik referans makalesine (Yıldırım vd., 2018) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM